

The sky is the limit (?) – vogels en vleermuizen

Winddays 2018

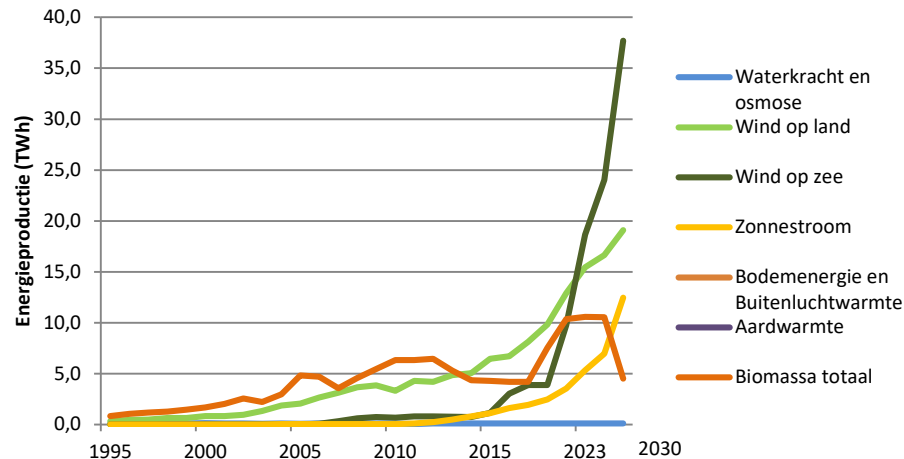
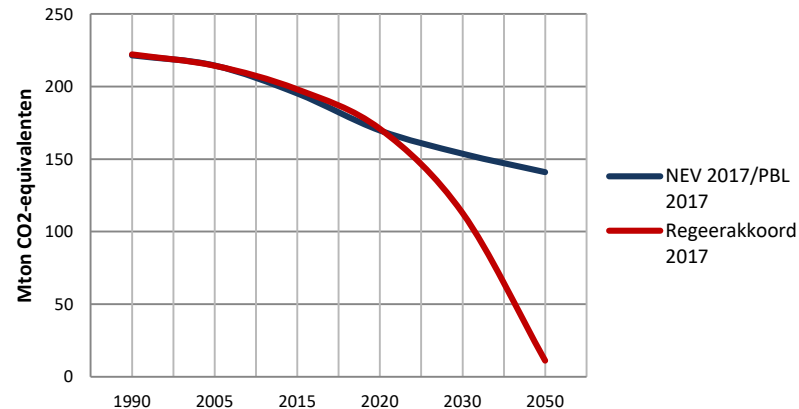
Programma

- Kick off – Martijn ten Klooster, senior adviseur Pondera Consult
- Soortenbescherming – Nicolai Bolt, provincie Flevoland
- Gebiedsbescherming – Marieke Kaajan, ENVIR Advocaten
- Ecologie – Jonne Kleyheeg- Hartman, Bureau Waardenburg
- Discussie complexiteit reduceren

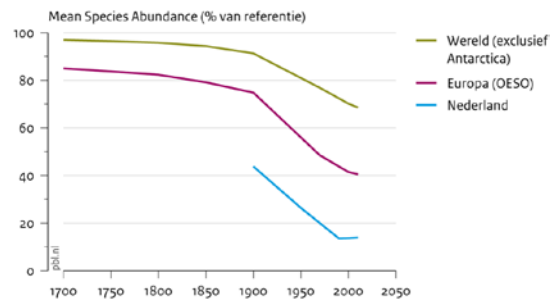
Energie en klimaat

- Versnelling CO2-reductie en groei duurzame energie, waaronder wind
- Ecologische impact in the picture: klimaatverandering, ontwikkeling natuur, kennis effecten, aandachtspunt voor duurzame energie
- Juridische verdieping is de manifestatie van deze aandacht

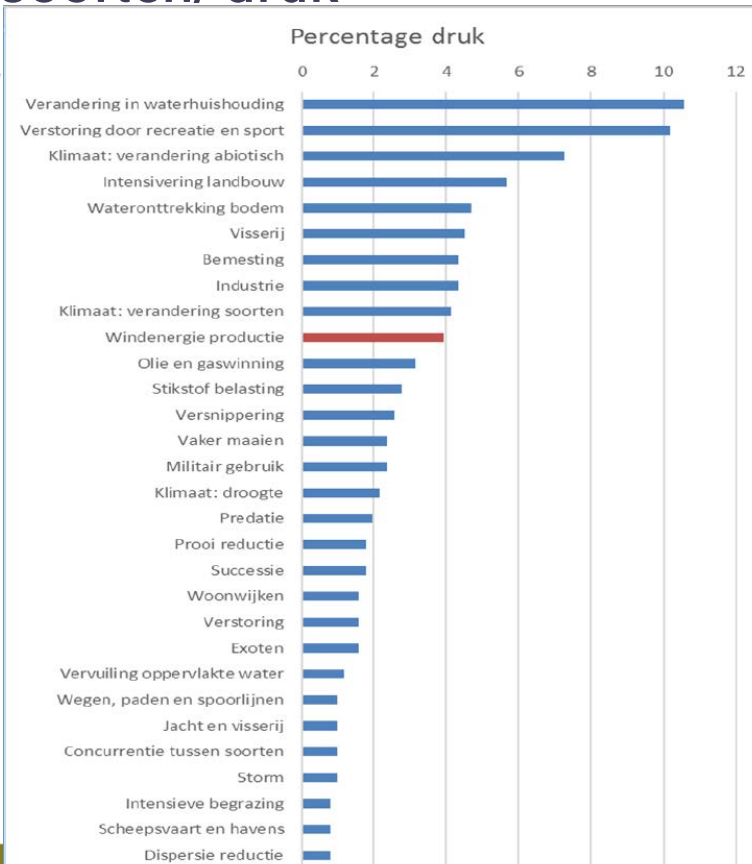

Biodiversiteit/ soorten/ druk

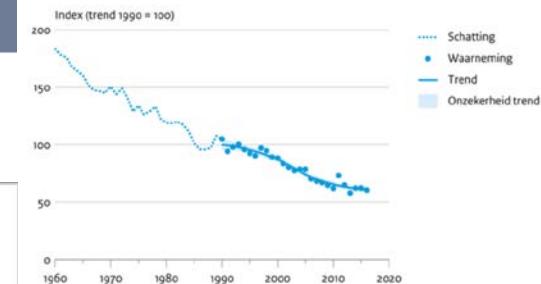
Biodiversiteit

Bron: Compendium voor de Leefomgeving (www.clo.nl/nh14q002)

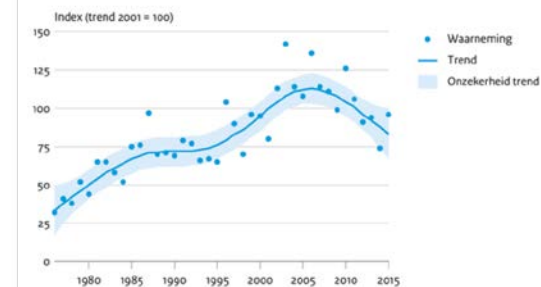
Boerenlandvogels in Nederland

Bron: NEM (Sovon, CBS)

CBS/nov17
www.clo.nl/nh47909

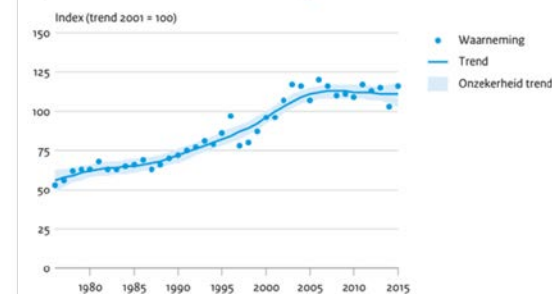
Populatieaantal ganzen en zwanen

Bron: NEM (Sovon, CBS)

CBS/jan17
www.clo.nl/nh38211

Populatieaantal overwinterende watervogels

Bron: NEM (Sovon, CBS)

CBS/jan17
www.clo.nl/nh38211

DUURZAME GROEI

Discussie en conclusies

Thema: onderzoek

Ecologisch onderzoek in het kader van de Wnb-ontheffing kan gericht en flexibeler worden ingestoken en daarmee kunnen vertraging en kosten worden voorkomen/beperkt

Elementen in de discussie:

- Soorten veldonderzoek
- Veldonderzoek als basis (type gebied, bijzonderheden)
- Veldonderzoek versus worst cases aannames
- Veldonderzoek via monitoring bij mitigeerbare effecten (doorschuiven)
- Veldonderzoek als 'gewoonte'
- Impact in tijd door seizoensgebonden aanwezigheid
- Monitoring versus worst case aannames (nut en noodzaak)
- Monitoring met beleidsachtergrond

Thema: maatregel treffen

Het is redelijk om ecologische maatregelen te verlangen om effecten te reduceren als dit leidt tot verkleining van het ecologische effect tegen beperkte kosten /opbrengstverlies

Elementen in de discussie:

- Bevoegdheid: art 3.3 lid 5 Wnb 'Aan een ontheffing worden in elk geval voorschriften opgenomen over...de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt'
- Omvang van het effect: verwaarloosbaar kleine sterfte blijft verwaarloosbaar klein
- Worst case onderzoek → effecten 'uitvergroot' voor zekerheid
- Nut en noodzaak → voor de Bühne, voldoende kennis, effectiviteit bewezen
- Stakeholderperspectief → bij wie ligt dit en binnen welk kader te regelen
- Omvang redelijke kosten/opbrengsten

Thema: locatie

NNN/ Natura 2000-gebieden zijn geen uitsluitingsgebieden voor wind

Elementen in de discussie:

- NNN/ Natura 2000 zijn geen reservaten
- Natuur in Nederland is vaak: ecologie maar ook natuur en toerisme
- Principele insteek vs 'nee, tenzij/ ja, mits'
- Gedragscode NWEA

Thema: presentaties

De 1%-mortaliteitsnorm is toepasbaar voor alle soorten ongeacht de staat van instandhouding

Elementen in de discussie:

- Worst case (?)
- Discussie tussen experts
- ORNIS comité: bij ontstentenis van een ander criterium
- Wiskundige basis: 1% bij brongegevens (tellingen, berekeningen) met een inherent grotere onzekerheid valt binnen de onzekerheidsmarges (~ergo valt weg)
- Achtergrond zorg ontwikkeling kwetsbare soorten?

Thema: presentaties

Cumulatie ihkv de soortenbescherming is niet hetzelfde als cumulatie binnen de gebiedsbescherming en is beperkt tot een beoordeling binnen een breder perspectief

Elementen in de discussie:

- Aanleiding in toenemende groei duurzame energie en neergaande trends
- Cumulatie is niet voorgeschreven voor de soortenbescherming
- Soortenbescherming is selectief: activiteiten met voornaamste effecten veelal onduidelijk bepaald/beperkt
- Schaalniveau overstijgt niveau project/ initiatiefnemer:
 - Landelijk: overheidstaak
 - Flyway: (boven)nationale taak

Thema: ontwikkeling in de natuur

Negatieve trends in natuur vragen om een beleidsmatige aanpak en daarmee zijn maatregelen via ontheffingverlening ook oneigenlijk

Elementen in de discussie:

- Trends zijn niet nieuw, vaak al jaren bekend
- Oorzaken van trends zijn divers
- Functie van ontheffingverlening volgt uit het wettelijk kader
- Activiteiten anders dan wind soms een relatief groot effect
- Niet makkelijk (politiek /bestuurlijk)